

Nr 19.

Kungl. Maj:ts proposition till riksdagen angående avskrivning av visst i flottledsfonden ingående belopp; given Drottningholms slott den 21 januari 1949.

Kungl. Maj:t vill härmed, under åberopande av bilagda utdrag av statsrådsprotokollet över jordbruksärenden för denna dag, föreslå riksdagen att bifalla det förslag, om vars avlåtande till riksdagen föredragande departementschefen hemställt.

GUSTAF.

G. E. Sträng.

Utdrag av protokollet över jordbruksärenden, hållet inför Hans Maj:t Konungen i statsrådet å Drottningholms slott den 21 januari 1949.

Närvarande:

Statsministern ERLANDER, ministern för utrikes ärendena UNDÉN, statsråden WIGFORSS, MÖLLER, SKÖLD, QUENSEL, DANIELSON, VOUGT, ZETTERBERG, NILSSON, STRÄNG, ERICSSON, MOSSBERG, WEIJNE, KOCK, ANDERSSON.

Chefen för jordbruksdepartementet, statsrådet Sträng, anför efter gemensam beredning med chefen för finansdepartementet.

Vid flera tillfällen före år 1919 anvisade riksdagen medel till domänstyrelsens förfogande för flottledsbyggnader. De åtgärder, som i anslutning här till vidtogos från statens sida för vattendrags flottbargörande, avsågo i vissa fall vattendrags reglering och upplåtande i enlighet med vederbörande författningar till allmän flottning. I andra fall hänförde de sig till flottleder, vilka på grund av särskilda förhållanden icke reglerats i dylik ordning (kronans enskilda flottleder). I de förstnämnda fallen tillerkändes kronan i vederbörande regleringsutslag rätt att av de flottande utfå vissa årliga amorte-

rings- och räntebelopp såsom ersättning för havda regleringskostnader. Jämväl i de senare fallen ha uttagits vissa avgifter av de flottande för användande av kronans flottleder; detta huvudsakligen i samband med försäljning av virke, avverkat invid sådana flottleder. De i såväl ena som andra fallet inflytande avgifterna för flottningen fingo disponeras för samma ändamål som de av riksdagen anvisade flottledsanslagen.

I fråga om domänstyrelsens räkenskaper m. m. över till flottleders inrättande anvisade medel och till statsverket inflytande avgifter för flottleder förklarade Kungl. Maj:t den 30 augusti 1912, bland annat, att det skulle åligga domänstyrelsen att underställa Kungl. Maj:ts prövning frågor om avskrivning av i styrelsens räkenskaper uppförda kostnader för reglering av flottleder.

I proposition den 9 januari 1919, nr 62, angående driftkostnader under år 1920 för statens domäners fond föreslog Kungl. Maj:t, att riksdagen måtte besluta, att det belopp av kronans fordringar för anläggningskostnader för flottleder jämte beräknade räntor därå, vilket efter närmare utredning funnes kunna med säkerhet väntas bliva inbetalat, skulle vid 1920 års ingång överföras till statens domäners fond såsom tillgång i denna fond. I skrivelse den 11 juni 1919, nr 323, biföll riksdagen detta förslag.

Den 19 juni 1919 förklarade Kungl. Maj:t — som redan den 9 januari 1919 anbefallt domänstyrelsen att inkomma med utredning om det belopp av kronans fordringar den 31 december 1919 för anläggningskostnader för flottleder jämte beräknade räntor därå, vilket kunde väntas med säkerhet bliva inbetalat — att kronans kostnader för nybyggnad och underhåll av flottleder skulle från och med år 1920 bestridas av inom domänfonden särskilt för sig bokförda medel (*flottledsfonden*).

Den 13 april 1922 föreskrev Kungl. Maj:t dels att flottledsfonden vid utgången av år 1919 skulle fastställas till ett belopp av 2 794 915 kronor 33 öre, dels att för de kronans enskilda flottleder, vilkas värden inginge i flottledsfonden, skulle av domänstyrelsen fastställas amorteringsplaner och utgå amorteringsavgifter.

Sedermera har i anledning av framställningar i ämnet från domänstyrelsen vid ett flertal tillfällen under åren 1923—1948 medgivits avskrivning av fordringar, som ingått i flottledsfonden. I enlighet med de uttalanden i avskrivningsfrågan, som gjordes av 1919 års riksdag, har därvid Kungl. Maj:t utan riksdagens hörande meddelat beslut om avskrivning såvitt angår fordringar, uppkomna före flottledsfondens inrättande. I fråga om sådana fordringar däremot, som uppstått efter sagda tidpunkt och sålunda icke uttryckligen omfattas av nämnda riksdagsuttalande, har Kungl. Maj:t innan avskrivningsbeslut meddelats inhämtat medgivande därtill av riksdagen i varje särskilt fall. Riksdagen har nämligen — sedan Kungl. Maj:t i proposition nr 28 till 1932 års riksdag hemställt om medgivande för Kungl. Maj:t att besluta om avskrivning jämväl i avseende å fordringar av sistnämnda slag — i skrivelse den 2 mars 1932, nr 64, förklarat sig icke vilja för framtiden frånhända sig beslutanderätten i fråga om avskrivning av fordringar, som tillgodoförts flottledsfonden efter dess uppläggning.

I skrivelse den 25 oktober 1948 har *domänstyrelsen* hemställt om avskrivning av ett i flottledsfonden ingående belopp av 31 090 kronor 71 öre, avseende kostnad för anläggande av allmän flottled med därtill hörande dammbyggnader i övre delen av Stora Härjeån. Styrelsen har härvid anfört i huvudsak följande.

Hösten 1946 uppkom fråga dels om inrättande av allmän flottled i den övre delen av Stora Härjeån i Idre socken, Kopparbergs län, i vars nedre del allmän flottled tidigare inrättats, dels om reglering för kraftändamål av vissa sjöar, som genomflytas av Stora Härjeåns övre del. Domänverket är ensam flottande i den övre delen av Stora Härjeån. Efter förhandlingar, som fördes i frågan mellan intressenterna, domänstyrelsen, Dalelvarnes flottningsförening och Dalälvens vattenregleringsföretag, slöto parterna den 18 oktober 1946 ett avtal angående bland annat fördelningen dem emellan av kostnaden för de delar av de planerade vattenbyggnaderna, som tjäna gemensamma syften.

Förutom bestämmelser, varom nu ej är fråga, innehåller avtalet en överenskommelse att den planerade nya flottleden i övre delen av Stora Härjeån skulle deltaga i kostnaden för dammbyggnad vid Holmsjön—Busjön med allenast 10 000 kronor.

Samtidigt träffade domänstyrelsen ett avtal enbart med Dalelvarnes flottningsförening. Eftersom de i den nya flottleden ingående dammbyggnaderna lända till båtnad för flottningen icke blott i övre delen av Stora Härjeån utan jämväl i nedanför belägna flottleder, överenskomms i detta avtal, att kostnaden för en dammbyggnad vid Fjordbusjön skulle efter vissa överenskomna grunder fördelas mellan å ena sidan den nya flottleden och å andra sidan det s. k. flottledsdistrikt II, vilket omfattar hela Österdalälven uppströms Hemulån jämte biflöden. Avtalet innehöll vidare, att den nya flottleden omedelbart efter dess öppnande för allmän flottning skulle inkorporeras i och det framtida underhållet övertagas av flottledsdistrikt II i Österdalälven emot att domänstyrelsen avskrev hela anläggningskostnaden.

Sedan den nya flottleden med därtill hörande dammbyggnader färdigställdes, ha kostnaderna enligt nämnda två avtal fördelats med 31 090 kronor 71 öre på den nya flottleden, med 51 556 kronor 26 öre på flottledsdistrikt II i Österdalälven och med 46 315 kronor 70 öre på Dalälvens vattenregleringsföretag.

Då domänverket är ensam flottande i den nya flottleden, och då det är en fördel för verket, om underhållet av flottleden redan från början övertages av det stora flottledsdistriktet II i Österdalälven, måste det anses skäligt att anläggningskostnaden, 31 090 kronor 71 öre, avskrivs.

Statskontoret har i ett den 12 november 1948 avgivet yttrande förklarat, att intet syntes vara att erinra mot bifall till domänstyrelsens framställning.

Departementschefen. Avskrivning av ifrågavarande belopp, 31 090 kronor 71 öre, innebär i och för sig endast en åtgärd av bokföringsteknisk natur. Till följd av det avtal mellan domänstyrelsen och Dalelvarnes flottningsförening, för vilket nyss redogjorts, har emellertid en sådan avskrivning även den verkan, att underhållet av den nya flottleden i den övre delen av Stora Härjeån redan från början övertages av flottledsdistriktet II i Österdalälven. Då detta måste anses vara till fördel för domänverket, tillstyrker jag domänstyrelsens framställning. Ärendet torde emellertid böra underställas riksdagens prövning.

Kungl. Maj:ts proposition nr 19.

Under åberopande av det anförda hemställer jag, att Kungl. Maj:t måtte föreslå riksdagen medgiva

att Kungl. Maj:t må äga besluta om avskrivning av ett belopp av 31 090 kronor 71 öre, utgörande kostnad för anläggande av allmän flottled med därtill hörande dammbyggnader i den övre delen av Stora Härjeån.

Till denna av statsrådets övriga ledamöter biträdda hemställan lämnar Hans Maj:t Konungen bifall och förordnar, att proposition i ämnet av den lydelse, bilaga till detta protokoll utvisar, skall avlåtas till riksdagen.

Ur protokollet:

Bengt Damm.
